

พระราชบัญญัติ

ว่าด้วยการออกเสียงประชามติ

พ.ศ. ๒๕๖๔

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ

พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๔

เป็นปีที่ ๖ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการออกเสียงประชามติ

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล
ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๓๔ และมาตรา ๔๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้
การออกเสียงประชามติเป็นไปโดยสุจริต เทียบธรรม และชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้
สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอม
ของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเสียงประชามติ
พ.ศ. ๒๕๖๔”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๕๒

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“การออกเสียง” หมายความว่า การออกเสียงประชามติ

“สิทธิออกเสียง” หมายความว่า สิทธิออกเสียงประชามติ

“ผู้มีสิทธิออกเสียง” หมายความว่า ผู้มีสิทธิออกเสียงประชามติ

“วันออกเสียง” หมายความว่า วันที่กำหนดให้เป็นวันออกเสียงประชามติ

“เขตออกเสียง” หมายความว่า ท้องที่ที่กำหนดให้เป็นเขตออกเสียงประชามติ

“หน่วยออกเสียง” หมายความว่า ท้องที่ที่กำหนดให้เป็นหน่วยออกเสียงประชามติ

“ที่ออกเสียง” หมายความว่า สถานที่ที่กำหนดให้ทำการออกเสียงประชามติ และให้หมายความรวมถึงบริเวณที่กำหนดขึ้นโดยรอบที่ออกเสียงประชามติ

“หีบบัตรออกเสียง” หมายความว่า หีบบัตรออกเสียงประชามติ

“บัตรออกเสียง” หมายความว่า บัตรออกเสียงประชามติ

“คะแนนออกเสียง” หมายความว่า คะแนนออกเสียงประชามติ

“จังหวัด” หมายความว่า รวมถึงกรุงเทพมหานครด้วย

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการการเลือกตั้งตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง และให้หมายความรวมถึงประธานกรรมการการเลือกตั้งด้วย

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้งตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง

“ผู้ตรวจการเลือกตั้ง” หมายความว่า ผู้ตรวจการเลือกตั้งตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง

“ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด” หมายความว่า ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง

“เจ้าพนักงานผู้ดำเนินการออกเสียง” หมายความว่า ประธานกรรมการและกรรมการ การออกเสียงประจำเขตออกเสียง ผู้อำนวยการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง ประธานกรรมการ และกรรมการประจำหน่วยออกเสียง เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย และผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ช่วยเหลือ การปฏิบัติงานในการออกเสียงประชามติ

“คณะกรรมการประจำเขต” หมายความว่า คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง

“กรรมการประจำเขต” หมายความว่า กรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง

“คณะกรรมการประจำหน่วย” หมายความว่า คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียง

“กรรมการประจำหน่วย” หมายความว่า กรรมการประจำหน่วยออกเสียง

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง

มาตรา ๕ ในกรณีที่พระราชบัญญัตินี้มีได้กำหนดไว้เป็นประการอื่น การใดที่กำหนด ให้แจ้ง ยื่น หรือส่งหนังสือหรือเอกสารให้บุคคลใดเป็นการเฉพาะ ถ้าได้แจ้ง ยื่น หรือส่งหนังสือหรือ เอกสารให้บุคคลนั้น ณ ภูมิลำเนาหรือที่อยู่ที่ปรากฏตามหลักฐานทางทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการ ทะเบียนราษฎร ให้ถือว่าได้แจ้ง ยื่น หรือส่งโดยชอบด้วยพระราชบัญญัตินี้แล้ว และในกรณีที่ พระราชบัญญัตินี้กำหนดให้ประกาศหรือเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป ให้ถือว่าการประกาศ หรือเผยแพร่ในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหรือระบบหรือวิธีการอื่นใดที่ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้ โดยสะดวก เป็นการดำเนินการโดยชอบด้วยพระราชบัญญัตินี้แล้ว

ในกรณีที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดให้คณะกรรมการมีอำนาจกำหนดหรือมีคำสั่งเรื่องใด ถ้ามิได้กำหนดวิธีการไว้เป็นการเฉพาะ ให้คณะกรรมการกำหนดโดยทำเป็นระเบียบ ประกาศ หรือ คำสั่ง แล้วแต่กรณี และถ้าระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งนั้นใช้บังคับแก่บุคคลทั่วไป ให้ประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา และให้ดำเนินการประกาศตามวรรคหนึ่งด้วย ทั้งนี้ ถ้าระเบียบ ประกาศ หรือ คำสั่งใดมีการกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานไว้ คณะกรรมการต้องกำหนดระยะเวลาการดำเนินงาน ในแต่ละขั้นตอนให้ชัดเจนด้วย

มาตรา ๖ ให้คณะกรรมการมีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการอื่นใด รวมทั้ง วางระเบียบปฏิบัติเท่าที่จำเป็นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗ ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้ หากมีความจำเป็น ไม่อาจจัดให้มีการประชุมร่วมกันได้ ประธานกรรมการการเลือกตั้งอาจกำหนดให้มีการประชุม

ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยกรรมการแต่ละคนอาจอยู่ ณ สถานที่แตกต่างกันได้ และให้เลขาธิการ ดำเนินการบันทึกเสียงและภาพเก็บไว้เป็นหลักฐาน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด การประชุมดังกล่าวให้มีผลเช่นเดียวกับการประชุมตามวิธีการที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้และ กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง

ในการนี้ ให้คณะกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อใช้บังคับแก่การประชุมของเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการออกเสียงตามพระราชบัญญัตินี้ โดยให้ การประชุมดังกล่าว มีผลเช่นเดียวกับการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๘ ให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๙ ให้คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจจัดและควบคุมดูแลการออกเสียงให้เป็นไป โดยสุจริต เทียบธรรม เสรี เสมอภาค และชอบด้วยกฎหมาย

การออกเสียงตามพระราชบัญญัตินี้ มีดังต่อไปนี้

(๑) การออกเสียงเกี่ยวกับการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญตามที่มิทบัญญัติกำหนดไว้ ในรัฐธรรมนูญ

(๒) การออกเสียงกรณีเมื่อคณะรัฐมนตรีเห็นว่ามิเหตุอันสมควร

(๓) การออกเสียงตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องมีการออกเสียง

(๔) การออกเสียงในกรณีที่รัฐสภาได้พิจารณาและมีมติเห็นว่าเป็นเรื่องที่มีเหตุสมควรที่จะให้มีการออกเสียงและได้แจ้งเรื่องให้คณะรัฐมนตรีดำเนินการ

(๕) การออกเสียงกรณีประชาชนเข้าชื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อให้ความเห็นชอบ ในการออกเสียง ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

การออกเสียงในเรื่องที่มีผลกระทบต่อสิทธิเสรีภาพของประชาชนตามที่รัฐธรรมนูญได้รับรองไว้ จะกระทำมิได้

ในกรณีที่จะต้องดำเนินการออกเสียงตามวรรคสอง เมื่อคณะรัฐมนตรีมีมติให้มีการออกเสียง หรือเมื่อประธานรัฐสภาแจ้งให้นายกรัฐมนตรีทราบแล้วแต่กรณีให้นายกรัฐมนตรีประกาศใน ราชกิจจานุเบกษาให้มีการออกเสียงตามวันที่กำหนดตามที่ได้หารือร่วมกับคณะกรรมการ

มาตรา ๑๐ เมื่อมีกรณีที่จะต้องจัดให้มีการออกเสียงตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และเป็นเรื่องเกี่ยวกับการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ ตามมาตรา ๙ (๑) ให้ประธานรัฐสภาแจ้งให้นายกรัฐมนตรีทราบ และให้นายกรัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้มีการออกเสียงตามวันที่กำหนดตามที่ได้หารือร่วมกับคณะกรรมการ ซึ่งต้องไม่เร็วกว่าเก้าสิบวัน และไม่ช้ากว่าหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากประธานรัฐสภา

ในการแจ้งให้นายกรัฐมนตรีทราบตามวรรคหนึ่ง ให้ประธานรัฐสภาส่งร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมและสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมโดยสรุปในลักษณะที่ประชาชนจะสามารถเข้าใจเนื้อหาสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมได้โดยสะดวกให้นายกรัฐมนตรีทราบพร้อมกับส่งให้คณะกรรมการเพื่อดำเนินการต่อไปด้วย

มาตรา ๑๑ เมื่อมีกรณีที่จะต้องจัดให้มีการออกเสียงตามมาตรา ๙ (๔) ให้ประธานรัฐสภาแจ้งมติเห็นชอบของแต่ละสภาให้นายกรัฐมนตรีทราบ ในการแจ้งดังกล่าวให้ส่งสาระสำคัญของเรื่องที่จะขอทำประชามติในลักษณะที่ประชาชนจะสามารถเข้าใจเนื้อหาสำคัญได้โดยสะดวกให้นายกรัฐมนตรีทราบด้วย

หลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดตามมาตรา ๙ (๕) อย่างน้อยต้องมีรายละเอียดเกี่ยวกับจำนวนผู้มีสิทธิเข้าชื่อไม่น้อยกว่าห้าหมื่นคน ส่วนคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม และการถูกจำกัดสิทธิของผู้มีสิทธิเข้าชื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๒๐ มาตรา ๒๑ และมาตรา ๒๔

เมื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นว่า เป็นกรณีที่มีเหตุอันสมควรตามมาตรา ๑๖๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยในการที่จะให้มีการออกเสียงตามมาตรา ๙ (๒) (๓) (๔) หรือ (๕) ให้นายกรัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้มีการออกเสียงตามวันที่กำหนดตามที่ได้หารือร่วมกับคณะกรรมการ ซึ่งต้องไม่เร็วกว่าเก้าสิบวันและไม่ช้ากว่าหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติเว้นแต่กรณีที่คณะรัฐมนตรีเห็นว่า มีเหตุผลความจำเป็นในทางงบประมาณหรือเหตุจำเป็นอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้ คณะรัฐมนตรีอาจกำหนดวันแตกต่างจากที่กำหนดไว้ได้ ในประกาศดังกล่าวต้องระบุเรื่องที่จะขอให้ประชาชนออกเสียงประชามติ โดยมีข้อความที่ชัดเจนเพียงพอที่จะให้ผู้มีสิทธิออกเสียงเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบในเรื่องที่จะจัดทำประชามติได้โดยสะดวก

มาตรา ๑๒ การออกเสียงให้ใช้วิธีลงคะแนนออกเสียงโดยตรงและลับ

การออกเสียงให้กระทำโดยใช้บัตรออกเสียง หรือคณะกรรมการอาจกำหนดให้กระทำโดยวิธีลงคะแนนออกเสียงทางไปรษณีย์ หรือออกเสียงโดยเครื่องลงคะแนนออกเสียงอิเล็กทรอนิกส์ หรือ

ทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ หรือโดยวิธีอื่น โดยวิธีการนั้นสามารถป้องกันการทุจริตได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประชาชนเข้าถึงได้โดยสะดวก และอาจใช้วิธีลงคะแนนวิธีใดวิธีหนึ่งหรือหลายวิธี และใช้ในเขตออกเสียงใดเขตออกเสียงหนึ่งหรือหลายเขตออกเสียง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๓ การออกเสียงที่จะถือว่ามีข้อยุติในเรื่องที่จัดทำประชามติ ต้องมีผู้มาใช้สิทธิออกเสียงเป็นจำนวนเกินกึ่งหนึ่งของผู้มีสิทธิออกเสียงและมีจำนวนเสียงเกินกึ่งหนึ่งของผู้มาใช้สิทธิออกเสียงในเรื่องที่จัดทำประชามตินั้น

หมวด ๒

การให้ข้อมูลและการจัดให้มีการแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่จัดทำประชามติ

มาตรา ๑๔ ในการจัดทำประชามติตามมาตรา ๑๐ ให้คณะกรรมการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญและสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญโดยสรุปที่ได้รับจากประธานรัฐสภาตามมาตรา ๑๐ ววรรคสองให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

การเผยแพร่ข้อมูลตามวรรคหนึ่ง อย่างน้อยต้องเผยแพร่ผ่านทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและประกาศในราชกิจจานุเบกษา ภายในสิบห้าวันนับแต่วันประกาศให้มีการออกเสียง รวมทั้งจัดทำเอกสารเผยแพร่ข้อมูลส่งให้เจ้าบ้านทราบไม่น้อยกว่าสามสิบวันก่อนวันออกเสียง และเผยแพร่ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงหรือสถานีวิทยุโทรทัศน์ของรัฐด้วย

การจัดทำและการเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องที่จะมีการออกเสียงตามวรรคหนึ่ง ต้องมุ่งให้ประชาชนมีความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับเรื่องที่จะมีการออกเสียงและต้องไม่มีลักษณะเป็นการชี้นำให้ผู้มีสิทธิออกเสียงเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบกับเรื่องที่จะมีการออกเสียงนั้น

มาตรา ๑๕ เมื่อจะจัดให้มีการออกเสียงตามมาตรา ๑๑ ให้หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบในเรื่องที่จะจัดทำประชามติตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนดดำเนินการจัดทำข้อมูล ซึ่งอย่างน้อยต้องมีรายละเอียดดังต่อไปนี้ ส่งให้คณะกรรมการก่อนวันประกาศให้มีการออกเสียงไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน

- (๑) ชื่อเรื่องที่จะจัดทำประชามติ และเหตุผลความจำเป็นที่จะต้องจัดให้มีการทำประชามติ
- (๒) สาระสำคัญของกิจการในเรื่องที่ทำประชามติ
- (๓) ขั้นตอนและระยะเวลาในการดำเนินการในเรื่องที่ทำประชามติ

(๔) ประมาณการค่าใช้จ่ายและที่มาของงบประมาณที่จะนำมาใช้จ่ายสำหรับกิจการในเรื่องที่ทำประชามติ

(๕) ประโยชน์ได้เสียที่อาจเกิดขึ้นกับประเทศชาติ ท้องถิ่น หรือประชาชน รวมทั้งมาตรการป้องกัน แก้ไข หรือเยียวยาความเดือดร้อนหรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินการพร้อมสรุปเปรียบเทียบข้อดีข้อเสีย

ให้คณะกรรมการเผยแพร่ข้อมูลตามวรรคหนึ่งให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป และให้นำความในมาตรา ๑๔ วรรคสองและวรรคสาม มาใช้บังคับแก่การจัดทำข้อมูลและการเผยแพร่ข้อมูลดังกล่าวด้วย

มาตรา ๑๖ เมื่อได้ประกาศกำหนดวันออกเสียงแล้ว ให้คณะกรรมการเผยแพร่กระบวนการและขั้นตอนการออกเสียงให้ผู้มีสิทธิออกเสียงได้รับทราบอย่างทั่วถึง

การจัดให้มีการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่จะจัดให้มีการออกเสียงผ่านทางสถานีวิทยุกระจายเสียงหรือสถานีวิทยุโทรทัศน์ ผู้ประกอบกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์ ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์จะต้องเปิดโอกาสให้มีการแสดงความคิดเห็นอย่างรอบด้านอย่างเท่าเทียมกัน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ในกรณีที่มีความปรากฏต่อคณะกรรมการว่าผู้ประกอบกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์ผู้ใดไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามวรรคสอง ให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งให้แก้ไข เปลี่ยนแปลง หรือให้ระทำการหรืองดเว้นการกระทำใด ๆ ภายในระยะเวลาที่กำหนดได้ตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๑๗ ประชาชน พรรคการเมือง องค์กรเอกชน และกลุ่มต่าง ๆ ในสังคมย่อมมีสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญในการจัดกิจกรรมรณรงค์เพื่อการออกเสียงได้โดยเสรี เสมอภาค และเท่าเทียมกัน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

ในกรณีเป็นการจัดกิจกรรมเพื่อให้ข้อมูลในการออกเสียงที่กระทำโดยหน่วยงานของรัฐต้องเปิดโอกาสให้ประชาชน พรรคการเมือง องค์กรเอกชน และกลุ่มต่าง ๆ ในสังคมได้เข้าร่วมอย่างเสรี และเท่าเทียม ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

หมวด ๓

เขตออกเสียง หน่วยออกเสียง และที่ออกเสียง

มาตรา ๑๘ การออกเสียงให้ใช้เขตจังหวัดเป็นเขตออกเสียง

มาตรา ๑๙ ให้ถือว่าหน่วยเลือกตั้งและที่เลือกตั้งที่กำหนดตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในการเลือกตั้งทั่วไปครั้งสุดท้ายก่อนวันออกเสียงเป็นหน่วยออกเสียงและที่ออกเสียงตามพระราชบัญญัตินี้

ให้ดำเนินการประกาศหน่วยออกเสียงและที่ออกเสียงไม่น้อยกว่าสี่สิบห้าวันก่อนวันออกเสียง โดยให้ปิดประกาศไว้ ณ ที่ออกเสียงหรือบริเวณใกล้เคียงกับที่ออกเสียง หรือประกาศในรูปแบบอื่นด้วยก็ได้เพื่อให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

ในกรณีเพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกหรือเพื่อการรักษาความปลอดภัยแก่ผู้มีสิทธิออกเสียง หรือมีเหตุจำเป็นในการประหยัดงบประมาณ คณะกรรมการประจำเขตอาจประกาศเปลี่ยนแปลงหน่วยออกเสียงหรือที่ออกเสียงได้ โดยประกาศให้ผู้มีสิทธิออกเสียงทราบก่อนวันออกเสียงไม่น้อยกว่าสิบวัน เว้นแต่กรณีเกิดจลาจล อุทกภัย อัคคีภัย เหตุสุดวิสัย หรือเหตุจำเป็นอย่างอื่น จะประกาศเปลี่ยนแปลงก่อนวันออกเสียงน้อยกว่าสิบวันก็ได้ ในกรณีเช่นนี้ให้นำความในวรรคสองมาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม

หมวด ๔

ผู้มีสิทธิออกเสียงและบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียง

มาตรา ๒๐ บุคคลผู้มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้เป็นผู้มีสิทธิออกเสียงและมีหน้าที่ไปใช้สิทธิออกเสียงอย่างอิสระ

(๑) มีสัญชาติไทย แต่บุคคลผู้มีสัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติ ต้องได้สัญชาติไทยมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีในวันออกเสียง

(๓) มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตออกเสียงมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันนับถึงวันออกเสียง

มาตรา ๒๑ บุคคลผู้มีลักษณะดังต่อไปนี้ในวันออกเสียง เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิออกเสียง

(๑) เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช

(๒) อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งไม่ว่าคดีนั้นจะถึงที่สุดแล้วหรือไม่

(๓) ต้องคุมขังอยู่โดยหมายของศาลหรือโดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย

(๔) วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

มาตรา ๒๒ ในการออกเสียงครั้งใด ถ้าผู้มีสิทธิออกเสียงไม่อาจไปใช้สิทธิออกเสียงได้ เนื่องจากมีเหตุอันสมควร ให้แจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิออกเสียงต่อบุคคลซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งไว้ในแต่ละเขตออกเสียงก่อนวันออกเสียงหรือภายในเจ็ดวันนับแต่วันออกเสียง ทั้งนี้ การแจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิออกเสียงไม่เป็นการตัดสิทธิที่ผู้นั้นจะไปใช้สิทธิออกเสียง

ในการแจ้งเหตุตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้มีสิทธิออกเสียงทำเป็นหนังสือหรือโดยวิธีการอื่นเพื่อชี้แจงเหตุดังกล่าว โดยอาจมอบหมายให้บุคคลใดไปยื่นต่อบุคคลซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งแทน หรือจัดส่งหนังสือชี้แจงเหตุนั้นทางไปรษณีย์ลงทะเบียน หรือแจ้งโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้

การแจ้งเหตุ วิธีการแจ้งเหตุทางอิเล็กทรอนิกส์ บุคคลที่จะรับแจ้งเหตุ และสถานที่รับแจ้งเหตุ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด โดยในการกำหนดดังกล่าวให้คำนึงถึงการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนด้วย

มาตรา ๒๓ เมื่อครบกำหนดหกสิบวันนับแต่วันออกเสียง ให้บุคคลซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งตามมาตรา ๒๒ วรรคหนึ่ง ประกาศรายชื่อผู้ไม่ไปใช้สิทธิออกเสียงและมีได้แจ้งเหตุตามมาตรา ๒๒

ในกรณีที่ประกาศรายชื่อตามวรรคหนึ่งมีความผิดพลาดคลาดเคลื่อนจากข้อเท็จจริง ให้ผู้มีส่วนได้เสียยื่นคำร้องต่อผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดหรือบุคคลซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งตามมาตรา ๒๒ เพื่อดำเนินการแก้ไข ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๔ ผู้มีสิทธิออกเสียงผู้ใดไม่ไปใช้สิทธิออกเสียงและมีได้แจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิออกเสียง ผู้นั้นถูกจำกัดสิทธิ ดังต่อไปนี้

(๑) สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น หรือสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา

(๒) สมัครรับเลือกเป็นกำนันและผู้ใหญ่บ้านตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่

(๓) เข้าชื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีตามมาตรา ๙ (๕)

(๔) ดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมือง และข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการรัฐสภา

(๕) ดำรงตำแหน่งรองผู้บริหารท้องถิ่น เลขานุการผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยเลขานุการผู้บริหารท้องถิ่น ประธานที่ปรึกษาผู้บริหารท้องถิ่น ที่ปรึกษาผู้บริหารท้องถิ่น หรือคณะที่ปรึกษาผู้บริหารท้องถิ่น ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การจำกัดสิทธิตามวรรคหนึ่งให้มีกำหนดเวลาครั้งละสองปีนับแต่วันออกเสียงครั้งที่ผู้มีสิทธิออกเสียงไม่ไปใช้สิทธิออกเสียง และหากในการออกเสียงครั้งต่อไปผู้นั้นไม่ไปใช้สิทธิออกเสียงอีกให้นับเวลาการจำกัดสิทธิครั้งหลังนี้โดยนับจากวันที่มีได้ไปใช้สิทธิออกเสียงครั้งใหม่ หากกำหนดเวลาการจำกัดสิทธิครั้งก่อนยังเหลืออยู่เท่าใดให้กำหนดเวลาการจำกัดสิทธินั้นสิ้นสุดลง

มาตรา ๒๕ เมื่อมีการประกาศกำหนดวันออกเสียง ให้คณะกรรมการประจำเขตหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการมอบหมาย จัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงของแต่ละหน่วยออกเสียงและปิดประกาศไว้ ณ ที่ออกเสียงหรือบริเวณใกล้เคียงกับที่ออกเสียงหรือสถานที่ที่ประชาชนสะดวกในการตรวจสอบ ก่อนวันออกเสียงไม่น้อยกว่ายี่สิบห้าวัน และให้แจ้งรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงในทะเบียนบ้านไปยังเจ้าบ้านให้ทราบก่อนวันออกเสียงไม่น้อยกว่ายี่สิบวัน

บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงตามวรรคหนึ่ง มิให้ระบุเลขประจำตัวประชาชนของผู้มีสิทธิออกเสียง

บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงที่จัดทำขึ้นเพื่อประโยชน์ของเจ้าหน้าที่ในการตรวจสอบผู้มาใช้สิทธิออกเสียง ณ ที่ออกเสียง ให้ระบุเลขประจำตัวประชาชนของผู้มีสิทธิออกเสียงด้วย

มาตรา ๒๖ ในกรณีที่ผู้มีสิทธิออกเสียงหรือเจ้าบ้านผู้ใดเห็นว่าตนหรือผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านของตนไม่มีรายชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงแห่งหน่วยออกเสียงที่ตนหรือผู้นั้นสมควรมีชื่อเป็นผู้มีสิทธิออกเสียงในหน่วยออกเสียงนั้น มีสิทธิยื่นคำร้องขอเพิ่มชื่อต่อคณะกรรมการประจำเขต ก่อนวันออกเสียงไม่น้อยกว่าสิบวัน

เมื่อได้รับคำร้องตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้คณะกรรมการประจำเขตตรวจสอบหลักฐาน และถ้าเห็นว่าผู้ยื่นคำร้องหรือผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านเป็นผู้มีสิทธิออกเสียง ให้มีคำสั่งเพิ่มชื่อลงในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงโดยเร็ว ถ้าคณะกรรมการประจำเขตเห็นว่าผู้ยื่นคำร้องหรือผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านเป็นผู้ไม่มีสิทธิออกเสียงให้มีคำสั่งยกคำร้อง และแจ้งคำสั่งพร้อมด้วยเหตุผลให้ผู้นั้นทราบภายในสามวัน นับแต่วันที่รับคำร้อง

เมื่อได้รับแจ้งตามวรรคสองแล้ว ผู้ยื่นคำร้องมีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดที่ตนมีภูมิลำเนาอยู่ หรือต่อศาลแพ่งสำหรับผู้ซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานคร ก่อนวันออกเสียงไม่น้อยกว่าห้าวัน เพื่อให้ศาลวินิจฉัยว่าจะให้เพิ่มชื่อในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงตามที่ได้รับคำร้องหรือไม่ โดยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมศาลในการดำเนินกระบวนการพิจารณา

เมื่อศาลได้รับคำร้องตามวรรคสามแล้ว ให้ศาลดำเนินการพิจารณาโดยเร็ว คำสั่งของศาลให้เป็นที่สุด และให้ศาลแจ้งคำสั่งไปยังคณะกรรมการประจำเขตเพื่อปฏิบัติการตามคำสั่งโดยเร็วที่สุด

และในกรณีที่มีการประกาศบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงไปก่อนได้รับคำสั่งศาล ให้คณะกรรมการประจำเขตแก้ไขบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงทุกฉบับให้ถูกต้องด้วย

การใดที่ได้ปฏิบัติไปตามคำสั่งของคณะกรรมการประจำเขตก่อนได้รับคำสั่งศาลให้เป็นอันสมบูรณ์ตามกฎหมาย

มาตรา ๒๗ ผู้มีสิทธิออกเสียงผู้ใดเห็นว่าในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงที่ได้ประกาศตามมาตรา ๒๕ มีชื่อผู้ซึ่งไม่มีสิทธิออกเสียง หรือเจ้าบ้านผู้ใดเห็นว่าในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงปรากฏชื่อบุคคลอื่นอยู่ในทะเบียนบ้านของตน ผู้มีสิทธิออกเสียงหรือเจ้าบ้านผู้นั้นมีสิทธิยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการประจำเขตหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการประจำเขตมอบหมายได้ก่อนวันออกเสียงไม่น้อยกว่าสิบวัน เพื่อให้ถอนชื่อผู้ซึ่งไม่มีสิทธิออกเสียงนั้นออกจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียง

เมื่อคณะกรรมการประจำเขตพิจารณาแล้วเห็นว่าสมควรสั่งถอนชื่อผู้ซึ่งไม่มีสิทธิออกเสียงออกจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียง หรือสมควรยกคำร้อง ก็ให้มีคำสั่งถอนชื่อผู้นั้นหรือยกคำร้องแล้วแต่กรณี และให้แจ้งคำสั่งให้ผู้นั้นหรือเจ้าบ้านทราบภายในสามวันนับแต่วันที่รับคำร้อง และให้นำความในมาตรา ๒๖ วรรคสาม วรรคสี่ และวรรคห้า มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๒๘ ให้คณะกรรมการประจำเขตถอนชื่อผู้ซึ่งศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งโดยการขีดชื่อบุคคลนั้นออกจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียง พร้อมทั้งหมายเหตุไว้ด้วยว่าถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งตามคำสั่งศาล รายชื่อผู้ถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งให้เป็นไปตามทะเบียนผู้ถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งที่สำนักงานจัดทำไว้ตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

หมวด ๕

เจ้าพนักงานผู้ดำเนินการออกเสียง

มาตรา ๒๙ ในการออกเสียงแต่ละครั้ง ให้คณะกรรมการหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการมอบหมายแต่งตั้งคณะกรรมการประจำเขตไม่เกินห้าคนและให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเป็นผู้อำนวยความสะดวกการออกเสียงประจำเขตออกเสียง โดยให้มีหน้าที่และอำนาจในเขตออกเสียงตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด รวมทั้งปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

การแต่งตั้งและการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการประจำเขตและผู้อำนวยการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการออกเสียง ให้คณะกรรมการประจำเขตหรือผู้ว่าการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ คณะบุคคล หรือบุคคลใดเป็นผู้ช่วยเหลือการปฏิบัติงานหรือมอบหมายให้ปฏิบัติงานแทนในการจัดให้มีการออกเสียงได้ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ให้คณะกรรมการ คณะกรรมการประจำเขต หรือผู้ว่าการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของคณะอนุกรรมการ คณะบุคคล หรือบุคคล ผู้ช่วยเหลือการปฏิบัติงานในการออกเสียง และในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่าการดำเนินการหรือการสั่งการใดของคณะกรรมการประจำเขต ผู้ว่าการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง คณะอนุกรรมการ คณะบุคคล หรือบุคคล ผู้ได้รับมอบหมายมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม ให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขการดำเนินการหรือการสั่งการนั้นได้

มาตรา ๓๐ ให้คณะกรรมการประจำเขตหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการประจำเขตมอบหมายแต่งตั้งผู้มีสิทธิออกเสียงเป็นเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการออกเสียง ดังต่อไปนี้

(๑) คณะกรรมการประจำหน่วย มีหน้าที่เกี่ยวกับการลงคะแนนออกเสียงในที่ออกเสียงและนับคะแนนออกเสียงของหน่วยออกเสียงแต่ละแห่ง

(๒) เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย มีหน้าที่รักษาความปลอดภัยและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการประจำหน่วย

หลักเกณฑ์การแต่งตั้ง จำนวน ค่าตอบแทน และการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการออกเสียง ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ในกรณีที่คณะกรรมการประจำเขตหรือผู้ตรวจการเลือกตั้งพบเห็นกรรมการประจำหน่วยหรือเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยผู้ใดกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ หรือกระทำการหรืองดเว้นการกระทำใดอันอาจเป็นเหตุให้การออกเสียงมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม หรือเป็นไปโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ให้รายงานคณะกรรมการหรือกรรมการโดยทันที ในกรณีที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้ผู้ตรวจการเลือกตั้งมีอำนาจแจ้งเตือนให้ปฏิบัติให้ถูกต้องได้ ถ้าไม่มีการดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องตามที่แจ้งเตือน ให้รายงานให้คณะกรรมการหรือกรรมการทราบโดยเร็ว

ในกรณีที่กรรมการเป็นผู้พบเห็นการกระทำหรือได้รับรายงานตามวรรคสาม ให้กรรมการมีอำนาจสั่งเปลี่ยนกรรมการประจำหน่วยหรือเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยได้ตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้ ในกรณีที่เห็นว่าการกระทำหรือการงดเว้นการกระทำดังกล่าวเป็นการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ให้มีอำนาจสั่งให้ระงับ ยับยั้ง แก้ไขเปลี่ยนแปลง หรือสั่งให้กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งได้ตามที่เห็นสมควร ถ้าเป็นการกระทำของบุคคลซึ่งมิใช่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้มีอำนาจสั่งให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ หรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจ หรือสั่งให้ผู้อำนวยความสะดวกการออกเสียงประจำเขตออกเสียงบันทึกพฤติกรรมแห่งการกระทำและรวบรวมพยานหลักฐานไว้เพื่อดำเนินการต่อไปได้ตามที่จำเป็น หรือในกรณีจำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ จะสั่งให้ระงับหรือยับยั้งการดำเนินการออกเสียงในหน่วยออกเสียงบางหน่วยหรือทุกหน่วยในเขตออกเสียงที่พบเห็นการกระทำหรือการงดเว้นการกระทำนั้นก็ได้ แล้วรายงานต่อคณะกรรมการเพื่อทราบโดยเร็ว ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

ในกรณีที่ผู้ใดขัดขวางการออกเสียง ให้กรรมการประจำหน่วยมีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นออกไปจากที่ออกเสียงได้ ทั้งนี้ ไม่เป็นการตัดสิทธิออกเสียงของผู้นั้น

มาตรา ๓๑ กรรมการ เลขาธิการ ผู้ตรวจการเลือกตั้ง และเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการออกเสียง ต้องวางตนเป็นกลางในการปฏิบัติหน้าที่ และปฏิบัติตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๓๒ ก่อนวันออกเสียง หากกรรมการประจำหน่วยมีไม่ครบจำนวนไม่ว่าด้วยเหตุใด ให้คณะกรรมการประจำเขตแต่งตั้งกรรมการประจำหน่วยให้ครบจำนวน

มาตรา ๓๓ ในวันออกเสียง ถ้าถึงเวลาเปิดการลงคะแนนออกเสียงแล้วมีกรรมการประจำหน่วยไม่ครบจำนวน แต่มาไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของคณะกรรมการประจำหน่วยที่ได้รับแต่งตั้ง ให้กรรมการประจำหน่วยซึ่งมาปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวปฏิบัติหน้าที่ได้ต่อไป และให้รายงานต่อคณะกรรมการประจำเขตเพื่อแต่งตั้งกรรมการประจำหน่วยเพิ่มเติมให้ครบจำนวนก่อนการนับคะแนนออกเสียง

ในกรณีที่ไม่มีกรรมการประจำหน่วยมาปฏิบัติหน้าที่ ให้คณะกรรมการประจำเขตแต่งตั้งกรรมการประจำหน่วยเพื่อปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยออกเสียงนั้นโดยพลัน

มาตรา ๓๔ ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการออกเสียงผู้ใดขาดประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ หรือละทิ้งหน้าที่หรือไม่ยอมปฏิบัติหน้าที่ หรือวางตนไม่เป็นกลางในการปฏิบัติหน้าที่ หรือกระทำการอันไม่สุจริตหรือไม่เที่ยงธรรม ให้กรรมการมีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นพ้นจากการปฏิบัติหน้าที่และแจ้งให้คณะกรรมการประจำเขตแต่งตั้งเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการออกเสียงแทนให้ครบจำนวน แล้วรายงานให้คณะกรรมการทราบ

มาตรา ๓๕ กรรมการ เลขาธิการ ผู้ตรวจการเลือกตั้ง หรือเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการออกเสียง ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งของ

คณะกรรมการ หรือปฏิบัติตามคำสั่งของศาลอันเกี่ยวกับการออกเสียง หากได้กระทำโดยสุจริต ย่อมได้รับความคุ้มครอง ไม่ต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่ง ทางอาญา หรือทางปกครอง

มาตรา ๓๖ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้กรรมการ เลขาธิการ ผู้ตรวจการเลือกตั้ง และเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการออกเสียงเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

หมวด ๖

การลงคะแนนออกเสียงและการนับคะแนนออกเสียง

ส่วนที่ ๑

การลงคะแนนออกเสียงด้วยบัตรออกเสียง

มาตรา ๓๗ ให้คณะกรรมการจัดให้มีหีบบัตรออกเสียงและบัตรออกเสียงให้เพียงพอ ตามความจำเป็น

หีบบัตรออกเสียงให้มีลักษณะและขนาดเช่นเดียวกับหีบบัตรเลือกตั้งที่คณะกรรมการกำหนด ในการเลือกตั้งทั่วไปครั้งสุดท้ายก่อนวันออกเสียง

บัตรออกเสียงและวิธีการออกเสียง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๓๘ การลงคะแนนออกเสียงในบัตรออกเสียง ให้ผู้มีสิทธิออกเสียงทำเครื่องหมาย กากบาทในช่องทำเครื่องหมายแสดงความคิดเห็น

ในกรณีที่ผู้มีสิทธิออกเสียงไม่ประสงค์จะแสดงความคิดเห็น ให้ทำเครื่องหมายกากบาท ลงในช่องทำเครื่องหมาย “ไม่แสดงความคิดเห็น”

มาตรา ๓๙ ในวันออกเสียง ให้เปิดการลงคะแนนออกเสียง ตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐ นาฬิกา ถึงเวลา ๑๗.๐๐ นาฬิกา

มาตรา ๔๐ ภายใต้บังคับมาตรา ๔๑ ผู้มีสิทธิออกเสียงซึ่งมีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงของหน่วยออกเสียงใดให้ลงคะแนนออกเสียงได้ ณ หน่วยออกเสียงนั้น และให้มีสิทธิลงคะแนนออกเสียงได้เพียงแห่งเดียว แต่ผู้มีสิทธิออกเสียงซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยออกเสียงอื่นที่มีให้หน่วยออกเสียงที่ตนมีสิทธิออกเสียง ให้ลงคะแนนออกเสียงในหน่วยออกเสียงที่ตนต้องปฏิบัติหน้าที่ได้

มาตรา ๔๑ ผู้มีสิทธิออกเสียงซึ่งอยู่นอกเขตจังหวัดที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน หรือผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านเป็นเวลาน้อยกว่าเก้าสิบวันนับถึงวันออกเสียง จะไปลงคะแนนออกเสียงในหน่วยออกเสียงที่อยู่นอกเขตออกเสียงในวันออกเสียงได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๔๒ ก่อนเริ่มเปิดให้มีการออกเสียง ให้คณะกรรมการประจำหน่วยนับจำนวนบัตรออกเสียงทั้งหมดของหน่วยออกเสียงนั้น และปิดประกาศจำนวนบัตรออกเสียงทั้งหมดในที่ออกเสียงไว้ในที่เปิดเผย เมื่อถึงเวลาเปิดการลงคะแนนออกเสียงให้คณะกรรมการประจำหน่วยเปิดหีบบัตรออกเสียงในที่เปิดเผยแสดงให้ผู้มีสิทธิออกเสียงซึ่งอยู่ ณ ที่ออกเสียงนั้นเห็นว่า เป็นหีบเปล่าและให้ปิดหีบบัตรออกเสียงตามวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด และบันทึกการดำเนินการดังกล่าว โดยให้ผู้มีสิทธิออกเสียงไม่น้อยกว่าสองคนซึ่งอยู่ในที่ออกเสียงในขณะนั้นลงลายมือชื่อในบันทึกนั้นด้วย เว้นแต่ไม่มีผู้มีสิทธิออกเสียงอยู่ในขณะนั้น

มาตรา ๔๓ ในระหว่างเวลาเปิดการลงคะแนนออกเสียง ให้ผู้มีสิทธิออกเสียงซึ่งประสงค์จะลงคะแนนออกเสียงนำบัตรประจำตัวประชาชน หรือบัตรหรือหลักฐานอื่นใดที่ทางราชการหรือหน่วยงานของรัฐออกให้ที่มีรูปถ่ายและมีหมายเลขประจำตัวประชาชนของผู้ถือบัตร ไปแสดงตนต่อคณะกรรมการประจำหน่วย แล้วให้คณะกรรมการประจำหน่วยมอบบัตรออกเสียงให้แก่ผู้นั้นเพื่อลงคะแนนออกเสียง

บัตรประจำตัวประชาชนแม้จะหมดอายุแล้วก็ให้ใช้แสดงตนตามวรรคหนึ่งได้

ขั้นตอนและวิธีการตรวจสอบการแสดงตนให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๔๔ ให้คณะกรรมการหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการมอบหมายจัดให้มีการอำนวยความสะดวกในการออกเสียงของผู้มีสิทธิออกเสียงซึ่งเป็นคนพิการหรือทุพพลภาพ หรือผู้สูงอายุไว้เป็นพิเศษหรือจัดให้มีการช่วยเหลือในการออกเสียงภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการประจำหน่วย การให้ความช่วยเหลือดังกล่าวต้องให้บุคคลนั้นได้ลงคะแนนออกเสียงด้วยตนเอง เว้นแต่ลักษณะทางกายภาพทำให้คนพิการหรือทุพพลภาพ หรือผู้สูงอายุไม่สามารถทำเครื่องหมายลงในบัตรออกเสียงได้ ให้บุคคลอื่นเป็นผู้กระทำการแทนโดยความยินยอมและเป็นไปตามเจตนาของคนพิการหรือทุพพลภาพ หรือผู้สูงอายุนั้น ทั้งนี้ ให้ถือเป็นการลงคะแนนออกเสียงโดยตรงและลับ

ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นสมควร อาจกำหนดให้มีการจัดที่ออกเสียงหรืออุปกรณ์ออกเสียงสำหรับคนพิการหรือทุพพลภาพ หรือผู้สูงอายุเป็นกรณีพิเศษ โดยจัดให้บุคคลนั้นได้ลงทะเบียน

เพื่อขอใช้สิทธิออกเสียง ณ สถานที่ดังกล่าว และเมื่อได้ลงทะเบียนแล้ว ให้หมดสิทธิออกเสียงในหน่วยออกเสียงที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน

หลักเกณฑ์และวิธีการในการอำนวยความสะดวกตามวรรคหนึ่ง การจัดที่ออกเสียง และการลงทะเบียนเพื่อขอใช้สิทธิออกเสียงตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด โดยคำนึงถึงความสะดวกของผู้ลงทะเบียนด้วย

มาตรา ๔๕ เมื่อถึงกำหนดเวลาปิดการลงคะแนนออกเสียงแล้ว ให้คณะกรรมการประจำหน่วยประกาศปิดการลงคะแนนออกเสียง แต่ในกรณีที่ยังมีผู้มีสิทธิออกเสียงซึ่งประสงค์จะลงคะแนนออกเสียงได้มาปรากฏตัวอยู่ในที่ออกเสียงเพื่อใช้สิทธิออกเสียงแล้วก่อนเวลาปิดการลงคะแนนออกเสียง แต่ยังไม่ได้แสดงตนหรือรับบัตรออกเสียง ให้คณะกรรมการประจำหน่วยอนุญาตให้บุคคลเหล่านั้นแสดงตนและมอบบัตรออกเสียงให้แก่ผู้มาแสดงตนนั้นเพื่อใช้สิทธิออกเสียง และเมื่อผู้มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนออกเสียงเสร็จสิ้นแล้ว ให้คณะกรรมการประจำหน่วยประกาศปิดการลงคะแนนออกเสียง

เมื่อปิดการลงคะแนนออกเสียงแล้ว ให้คณะกรรมการประจำหน่วยงดจ่ายบัตรออกเสียงและให้ทำเครื่องหมายในบัตรออกเสียงที่เหลืออยู่ให้เป็นบัตรออกเสียงที่ใช้ลงคะแนนออกเสียงไม่ได้ ปิดช่องใส่บัตรออกเสียงบนหีบบัตรออกเสียง และจัดทำรายการเกี่ยวกับจำนวนบัตรออกเสียงทั้งหมด จำนวนผู้มาแสดงตนและรับบัตรออกเสียง และจำนวนบัตรออกเสียงที่เหลือ รายการดังกล่าว ให้ปิดประกาศไว้ในที่เปิดเผย ณ ที่ออกเสียง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๔๖ ในกรณีที่การออกเสียงในหน่วยออกเสียงแห่งใดไม่สามารถกระทำได้อันเนื่องจากเกิดจลาจล อุทกภัย อัคคีภัย เหตุสุดวิสัย หรือเหตุจำเป็นอย่างอื่น ถ้าเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นก่อนวันออกเสียง ให้คณะกรรมการประจำเขตกำหนดที่ออกเสียงใหม่ ถ้าไม่อาจกำหนดที่ออกเสียงใหม่ได้ ให้ประกาศงดการออกเสียงในหน่วยออกเสียงนั้น แล้วรายงานคณะกรรมการทราบโดยเร็ว

ในกรณีที่เหตุตามวรรคหนึ่งเกิดขึ้นในวันออกเสียง ให้คณะกรรมการประจำเขตหรือคณะกรรมการประจำหน่วยประกาศงดการออกเสียงในหน่วยออกเสียงนั้นแล้วรายงานคณะกรรมการทราบโดยเร็ว

การดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

ให้คณะกรรมการกำหนดวันลงคะแนนออกเสียงใหม่สำหรับหน่วยออกเสียงนั้นโดยเร็ว เว้นแต่คณะกรรมการเห็นว่าจำนวนผู้มีสิทธิออกเสียงของหน่วยออกเสียงนั้นไม่เปลี่ยนแปลงผลการออกเสียง

คณะกรรมการจะไม่จัดให้มีการลงคะแนนออกเสียงใหม่ในหน่วยออกเสียงนั้นก็ได้ ทั้งนี้ ในกรณีที่
ไม่มีการจัดให้มีการลงคะแนนออกเสียงใหม่ มิให้ถือว่าผู้มีสิทธิออกเสียงเป็นผู้ไม่ไปใช้สิทธิออกเสียง

ส่วนที่ ๒

การลงคะแนนออกเสียงทางไปรษณีย์

มาตรา ๔๗ ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นสมควรให้มีการลงคะแนนออกเสียงทางไปรษณีย์
ให้คณะกรรมการประกาศให้ผู้มีสิทธิออกเสียงใช้สิทธิลงคะแนนออกเสียงทางไปรษณีย์ได้

ผู้มีสิทธิออกเสียงที่ประสงค์จะใช้สิทธิออกเสียงทางไปรษณีย์ให้ยื่นคำขอต่อคณะกรรมการ
ประจำเขตภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด

หลักเกณฑ์และวิธีการลงทะเบียน การลงคะแนนออกเสียง การนับคะแนนออกเสียง และ
การดำเนินการอื่นที่จำเป็นให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๔๘ เมื่อขอใช้สิทธิออกเสียงตามมาตรา ๔๗ แล้ว ให้ผู้มีสิทธิออกเสียงนั้น
หมดสิทธิลงคะแนนออกเสียงในหน่วยออกเสียงที่ตนมีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงของ
หน่วยออกเสียงนั้น

ส่วนที่ ๓

การลงคะแนนออกเสียงโดยเครื่องลงคะแนนออกเสียงอิเล็กทรอนิกส์ หรือทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ หรือโดยวิธีอื่น

มาตรา ๔๙ ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นสมควรให้มีการลงคะแนนออกเสียง
โดยเครื่องลงคะแนนออกเสียงอิเล็กทรอนิกส์ ในหน่วยออกเสียงใดหน่วยออกเสียงหนึ่งหรือ
หลายหน่วยออกเสียง ให้คณะกรรมการประกาศให้ผู้มีสิทธิออกเสียงในหน่วยออกเสียงนั้นทราบ

หลักเกณฑ์และวิธีการลงคะแนนออกเสียง การนับคะแนนออกเสียงและการดำเนินการอื่น
ที่จำเป็นให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๕๐ ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นสมควรให้มีการลงคะแนนออกเสียงทางระบบ
เทคโนโลยีสารสนเทศ ให้คณะกรรมการประกาศให้ผู้มีสิทธิออกเสียงใช้สิทธิลงคะแนนออกเสียง
ทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศได้

ผู้มีสิทธิออกเสียงที่ประสงค์จะใช้สิทธิออกเสียงทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้ยื่นคำขอต่อคณะกรรมการประจำเขตภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด

หลักเกณฑ์และวิธีการลงทะเบียน การลงคะแนนออกเสียง การนับคะแนนออกเสียง และการดำเนินการอื่นที่จำเป็นให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๕๑ เมื่อขอใช้สิทธิออกเสียงตามมาตรา ๕๐ แล้ว ให้ผู้มีสิทธิออกเสียงนั้นหมดสิทธิลงคะแนนออกเสียงในหน่วยออกเสียงที่ตนมีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงของหน่วยออกเสียงนั้น

มาตรา ๕๒ ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นสมควรให้มีการลงคะแนนออกเสียงโดยวิธีอื่นนอกจากการลงคะแนนออกเสียงตามมาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

ส่วนที่ ๔

การลงคะแนนออกเสียงนอกราชอาณาจักร

มาตรา ๕๓ ในการออกเสียง ผู้มีสิทธิออกเสียงซึ่งมีถิ่นที่อยู่นอกราชอาณาจักรจะขอลงทะเบียนเพื่อใช้สิทธิออกเสียง ณ ประเทศที่ตนมีถิ่นที่อยู่ก็ได้

เมื่อได้ลงทะเบียนตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ผู้มีสิทธิออกเสียงใช้สิทธิออกเสียงได้ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๕๔ และมาตรา ๕๕

หลักเกณฑ์และวิธีการลงทะเบียนการขอใช้สิทธิออกเสียงตามวรรคหนึ่ง สถานที่และจำนวนที่ออกเสียง วันที่กำหนดให้มาใช้สิทธิลงคะแนนออกเสียง การลงคะแนนออกเสียง การส่งบัตรออกเสียง และการดำเนินการอื่นที่จำเป็นให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด ทั้งนี้ วันที่กำหนดให้มาใช้สิทธิลงคะแนนออกเสียง คณะกรรมการจะกำหนดให้แตกต่างกันในแต่ละประเทศตามที่เห็นสมควรก็ได้

ผู้ใดลงทะเบียนตามวรรคสามและได้ไปใช้สิทธิออกเสียงแล้ว แต่มิได้ไปใช้สิทธิออกเสียงในการออกเสียงใหม่ ให้ถือว่า การลงทะเบียนนั้นเป็นการแจ้งเหตุอันสมควรและไม่ถูกจำกัดสิทธิตามมาตรา ๒๔

มาตรา ๕๔ ในกรณีที่มีผู้มีสิทธิออกเสียงลงทะเบียนเพื่อขอใช้สิทธิออกเสียงในประเทศใด ให้คณะกรรมการหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการมอบหมายจัดให้มีการลงคะแนนออกเสียงในประเทศนั้น โดยอาจจัดให้มีสถานที่ลงคะแนน หรือให้มีการลงคะแนนออกเสียงทางไปรษณีย์ หรือลงคะแนนออกเสียง

โดยเครื่องลงคะแนนออกเสียงอิเล็กทรอนิกส์ หรือทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ หรือโดยวิธีอื่นก็ได้ ทั้งนี้ ให้พิจารณาตามความเหมาะสมของประเทศนั้น และให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๕๕ เมื่อขอใช้สิทธิออกเสียงตามมาตรา ๕๓ แล้ว ให้ผู้มีสิทธิออกเสียงนั้นหมดสิทธิลงคะแนนออกเสียงในหน่วยออกเสียงที่ตนมีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงของหน่วยออกเสียงนั้น

มาตรา ๕๖ ก่อนวันออกเสียงไม่น้อยกว่าสามวัน ให้คณะกรรมการประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปถึงจำนวนผู้ลงทะเบียนขอใช้สิทธิออกเสียงนอกราชอาณาจักรแยกตามประเทศ

มาตรา ๕๗ กรณีมีเหตุตามมาตรา ๔๖ ให้คณะกรรมการหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการมอบหมายมีอำนาจประกาศกำหนดวันลงคะแนนออกเสียงตามมาตรา ๕๔ เฉพาะในเขตออกเสียงนั้นใหม่

ในกรณีมีเหตุตามวรรคหนึ่งสองครั้งติดต่อกัน ให้คณะกรรมการหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการมอบหมาย สั่งงดการลงคะแนนออกเสียงสำหรับการออกเสียงลงคะแนนนอกราชอาณาจักรในเขตออกเสียงนั้น ในกรณีเช่นนั้น ถ้าผู้ลงทะเบียนมิได้ไปใช้สิทธิออกเสียง ให้ถือว่าการลงทะเบียนนั้นเป็นการแจ้งเหตุอันสมควรและไม่ถูกจำกัดสิทธิตามมาตรา ๒๔

ส่วนที่ ๕

การนับคะแนนออกเสียง

มาตรา ๕๘ เมื่อได้ดำเนินการตามมาตรา ๔๕ แล้ว ให้คณะกรรมการประจำหน่วยเปิดหีบบัตรออกเสียงต่อหน้าประชาชนที่อยู่ ณ ที่ออกเสียง แล้วดำเนินการนับคะแนนออกเสียง

มาตรา ๕๙ ภายใต้บังคับมาตรา ๖๕ การนับคะแนนออกเสียงให้กระทำ ณ ที่ออกเสียงโดยเปิดเผยติดต่อกันจนเสร็จสิ้น และห้ามมิให้เลื่อนหรือประวิงการนับคะแนนออกเสียง

การนับคะแนนออกเสียงให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๖๐ ในการนับคะแนนออกเสียง หากปรากฏว่ามีบัตรเสีย ให้แยกบัตรเสียออกไว้ต่างหากและห้ามมิให้นับบัตรเสียเป็นคะแนนออกเสียงไม่ว่ากรณีใด

มาตรา ๖๑ บัตรออกเสียงดังต่อไปนี้ให้ถือว่าเป็นบัตรเสีย

(๑) บัตรปลอม

(๒) บัตรที่มีใช้บัตรที่กรรมการประจำหน่วยมอบให้

(๓) บัตรที่ทำเครื่องหมายเพื่อเป็นที่สังเกต หรือเขียนข้อความใด ๆ ลงในบัตรออกเสียง นอกจากเครื่องหมายในการลงคะแนนออกเสียง เว้นแต่เป็นการกระทำโดยชอบด้วยกฎหมายของเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการออกเสียง

(๔) บัตรที่มีได้ทำเครื่องหมายลงคะแนนออกเสียง

(๕) บัตรที่ทำเครื่องหมายลงคะแนนออกเสียงนอกช่อง “ทำเครื่องหมาย”

(๖) บัตรที่ทำเครื่องหมายลงคะแนนออกเสียงในช่อง “ทำเครื่องหมาย” เกินหนึ่งเครื่องหมาย

(๗) บัตรที่มีลักษณะตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนดว่าเป็นบัตรเสีย

ให้คณะกรรมการประจำหน่วยสลักหลังในบัตรเสียว่า “เสีย” พร้อมทั้งระบุเหตุผลว่าเป็นบัตรเสียเพราะเหตุใด และลงลายมือชื่อกำกับไว้ไม่น้อยกว่าสองคน

มาตรา ๖๒ ถ้าการออกเสียงมีมากกว่าหนึ่งประเด็นในบัตรออกเสียงเดียวกัน ให้บัตรออกเสียงที่มีลักษณะตามมาตรา ๖๑ (๑) (๒) หรือ (๓) เป็นบัตรเสียทั้งฉบับและมีให้นับเป็นคะแนนออกเสียง

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง บัตรออกเสียงที่มีลักษณะตามมาตรา ๖๑ (๔) (๕) (๖) หรือ (๗) ให้มีผลดังต่อไปนี้

(๑) บัตรออกเสียงที่มีลักษณะตามมาตรา ๖๑ (๔) ถ้ามิได้ทำเครื่องหมายในทุกประเด็น ให้เป็นบัตรเสียทั้งฉบับและมีให้นับเป็นคะแนนออกเสียง แต่ถ้าได้ทำเครื่องหมายประเด็นใดประเด็นหนึ่งให้ถือเป็นบัตรดีและนับคะแนนออกเสียงสำหรับประเด็นที่ทำเครื่องหมายไว้

(๒) บัตรออกเสียงที่มีลักษณะตามมาตรา ๖๑ (๕) หรือ (๖) ถ้าทำเครื่องหมายลงคะแนนออกเสียงตามลักษณะที่กำหนดตามมาตรา ๖๑ (๕) หรือ (๖) ในทุกประเด็น ให้เป็นบัตรเสียทั้งฉบับและมีให้นับเป็นคะแนนออกเสียง แต่ถ้าได้ทำเครื่องหมายตามลักษณะดังกล่าวประเด็นใดประเด็นหนึ่งมีให้นับประเด็นนั้นเป็นคะแนนออกเสียง

(๓) บัตรออกเสียงที่มีลักษณะตามมาตรา ๖๑ (๗) จะเป็นบัตรเสียทั้งฉบับหรือเสียเพียงบางประเด็นและให้นับบางประเด็นเพียงใด ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๖๓ เมื่อนับคะแนนออกเสียงเสร็จแล้ว ให้คณะกรรมการประจำหน่วยนำบัตรออกเสียงของผู้มาใช้สิทธิออกเสียงทั้งหมดใส่ไว้ในหีบบัตรออกเสียงพร้อมทั้งรายงานผลการนับคะแนนออกเสียงแล้วปิดหีบบัตรออกเสียงจัดส่งไปให้คณะกรรมการประจำเขตตามวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด และให้นำรายงานผลการนับคะแนนออกเสียงปิดประกาศไว้ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป ณ ที่ออกเสียง

ให้คณะกรรมการประจำเขตรายงานผลการนับคะแนนออกเสียงตามวรรคหนึ่งผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศด้วย

มาตรา ๖๔ ในกรณีที่ผลการนับคะแนนออกเสียงปรากฏว่าจำนวนผู้มาใช้สิทธิออกเสียงไม่ตรงกับจำนวนบัตรออกเสียงที่ใช้ลงคะแนนออกเสียง หรือไม่ตรงกับคะแนนออกเสียงที่นับได้ ให้คณะกรรมการประจำหน่วยดำเนินการตรวจสอบ ถ้าผลการตรวจสอบยังไม่ตรงกันอีกหรือไม่สามารถตรวจสอบได้ ให้รายงานคณะกรรมการประจำเขตพร้อมเหตุผล และนำส่งหีบบัตรออกเสียงพร้อมวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการออกเสียงแก่คณะกรรมการประจำเขตหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการประจำเขตมอบหมาย

เมื่อคณะกรรมการประจำเขตได้รับรายงานตามวรรคหนึ่ง ให้รายงานคณะกรรมการเพื่อพิจารณาสั่งให้มีการนับคะแนนออกเสียงใหม่หรือสั่งให้มีการออกเสียงใหม่ในหน่วยออกเสียงนั้น แต่ถ้าคณะกรรมการเห็นว่าจำนวนผู้มาแสดงตนของหน่วยออกเสียงนั้นไม่เปลี่ยนแปลงผลการออกเสียง คณะกรรมการจะไม่สั่งให้มีการนับคะแนนออกเสียงใหม่ หรือไม่สั่งให้มีการออกเสียงใหม่ในหน่วยออกเสียงนั้นก็ได้

มาตรา ๖๕ ถ้าการนับคะแนนออกเสียง ณ ที่ออกเสียงใดไม่สามารถกระทำได้หรือไม่สามารถนับคะแนนออกเสียงได้จนเสร็จสิ้น อันเนื่องจากเกิดจลาจล อุทกภัย อัคคีภัย เหตุสุดวิสัย หรือเหตุอย่างอื่นที่อาจมีผลต่อความปลอดภัยหรือเป็นอุปสรรคต่อการนับคะแนนออกเสียง ให้คณะกรรมการประจำหน่วยประกาศงดการนับคะแนนออกเสียงสำหรับหน่วยออกเสียงนั้น แล้วรายงานต่อคณะกรรมการประจำเขต เพื่อรายงานให้คณะกรรมการทราบโดยเร็ว และให้คณะกรรมการกำหนดวัน เวลา และนับคะแนนออกเสียงต่อไปโดยเร็ว สำหรับสถานที่นับคะแนนออกเสียงใหม่ คณะกรรมการจะกำหนดให้นับ ณ สถานที่อื่นใดที่เห็นสมควรที่มีไซท์ที่ออกเสียงเดิมก็ได้ ทั้งนี้ การเก็บรักษาบัตรออกเสียง หีบบัตรออกเสียง และเอกสารเกี่ยวกับการออกเสียง รวมทั้งวิธีการนับคะแนนออกเสียงใหม่ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง ถ้าความปรากฏต่อคณะกรรมการว่ามีบัตรออกเสียงที่ได้มีการลงคะแนนออกเสียงแล้วชำรุดหรือสูญหาย ให้คณะกรรมการสั่งให้มีการออกเสียงใหม่สำหรับหน่วยออกเสียงนั้น ตามวัน เวลา และสถานที่ที่คณะกรรมการกำหนด เว้นแต่จำนวนผู้มีสิทธิออกเสียงในหน่วยออกเสียงนั้นไม่เปลี่ยนแปลงผลการออกเสียง คณะกรรมการจะไม่สั่งให้มีการออกเสียงใหม่ก็ได้

ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่า จำนวนบัตรออกเสียงหรือจำนวนผู้มาแสดงตนใช้สิทธิออกเสียงของหน่วยออกเสียงที่ไม่สามารถนับคะแนนออกเสียงได้ไม่เปลี่ยนแปลงผลการออกเสียง คณะกรรมการอาจไม่สั่งนับคะแนนออกเสียงใหม่ในหน่วยออกเสียงนั้นก็ได้

มาตรา ๖๖ การนับคะแนนออกเสียงนอกราชอาณาจักรให้ดำเนินการนับคะแนนออกเสียง ณ สถานเอกอัครราชทูต หรือสถานกงสุลใหญ่ หรือสถานที่ที่คณะกรรมการหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการมอบหมายกำหนดภายในสี่สิบแปดชั่วโมงหลังปิดการลงคะแนนในวันออกเสียงในราชอาณาจักร

การนับคะแนนออกเสียง และการรายงานผลการนับคะแนนออกเสียงตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด และให้นำความในมาตรา ๖๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๗

การประกาศผลการออกเสียง

มาตรา ๖๗ ให้คณะกรรมการประจำเขตรวมผลคะแนนออกเสียงจากทุกหน่วยออกเสียงภายในเขตออกเสียงและที่ออกเสียงนอกเขตจังหวัด เพื่อรายงานผลการรวมคะแนนออกเสียงให้คณะกรรมการทราบโดยเร็วซึ่งต้องไม่ช้ากว่าวันถัดจากวันออกเสียงหรือวันที่คณะกรรมการขยายให้ตามวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

เพื่อประโยชน์แก่การแจ้งข้อมูลการออกเสียงต่อประชาชนให้เกิดความรวดเร็ว คณะกรรมการอาจดำเนินการให้มีการรายงานผลการนับคะแนนอย่างไม่เป็นทางการได้

มาตรา ๖๘ ภายใต้บังคับมาตรา ๗๐ เมื่อพ้นระยะเวลาคัดค้านแล้ว ให้คณะกรรมการประกาศผลการออกเสียงและจำนวนผู้มาใช้สิทธิออกเสียงในราชกิจจานุเบกษา และรายงานให้นายกรัฐมนตรีและประธานรัฐสภาทราบโดยเร็ว

มาตรา ๖๙ ในกรณีที่การออกเสียงหรือการนับคะแนนออกเสียงในหน่วยออกเสียงใดไม่สามารถกระทำได้ เนื่องจากมีเหตุตามมาตรา ๔๖ หรือมาตรา ๖๕ หรือปรากฏว่าจำนวนผู้มาใช้สิทธิออกเสียงไม่ตรงกับจำนวนบัตรออกเสียงที่ใช้ลงคะแนนออกเสียงตามมาตรา ๖๔ หรือมีการคัดค้านการออกเสียงตามมาตรา ๗๐ และคณะกรรมการเห็นว่ากรณีดังกล่าวไม่เปลี่ยนแปลงผลการออกเสียงให้คณะกรรมการดำเนินการตามมาตรา ๖๘

หมวด ๘ การคัดค้านการออกเสียง

มาตรา ๗๐ เมื่อความปรากฏต่อคณะกรรมการว่าการออกเสียงในทุกหน่วยออกเสียงหรือบางหน่วยออกเสียงมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม ไม่ว่าจะมิใช่ร้องเรียนหรือคัดค้านหรือไม่ ให้คณะกรรมการดำเนินการไต่สวนและวินิจฉัยโดยเร็ว และในกรณีที่เห็นว่าการออกเสียงมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม ให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งให้มีการออกเสียงใหม่หรือนับคะแนนออกเสียงใหม่ในทุกหน่วยออกเสียงหรือบางหน่วยออกเสียงก็ได้ แต่ต้องดำเนินการให้มีขึ้นไม่ช้ากว่าสามสิบวันนับแต่วันออกเสียง แต่ในกรณีที่การออกเสียงใหม่หรือการนับคะแนนออกเสียงใหม่จะไม่เปลี่ยนแปลงผลการออกเสียง คณะกรรมการจะมีมติไม่ให้มีการออกเสียงใหม่หรือนับคะแนนออกเสียงใหม่ก็ได้ แต่ต้องประกาศให้ประชาชนทราบถึงพฤติการณ์แห่งการกระทำและเหตุผลที่ไม่ให้มีการออกเสียงใหม่หรือนับคะแนนออกเสียงใหม่

ผู้มีสิทธิออกเสียงในหน่วยออกเสียงใดเห็นว่ามีการฉ้อโกงหรือผิดตามวรรคหนึ่งในหน่วยออกเสียงที่ตนมีสิทธิออกเสียง มีสิทธิยื่นคำคัดค้านต่อคณะกรรมการโดยมีรายละเอียดแห่งพฤติการณ์หรือหลักฐานพอสมควรที่แสดงให้เห็นว่าการออกเสียงนั้นมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรมภายในสี่สิบแปดชั่วโมงนับแต่การลงคะแนนออกเสียงประขามติสิ้นสุดลง

วิธีการยื่นคำคัดค้านและวิธีการพิจารณาตามวรรคสองให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด คำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด

ในระหว่างที่มีการดำเนินการออกเสียงใหม่หรือนับคะแนนออกเสียงใหม่ตามวรรคหนึ่ง ให้รอการประกาศผลการออกเสียงไว้ก่อนจนกว่าจะรู้ผลการออกเสียงใหม่หรือการนับคะแนนออกเสียงใหม่ดังกล่าว

หมวด ๙ ความผิดและบทกำหนดโทษ

มาตรา ๗๑ ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีหน้าที่หรือได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ใช้ตำแหน่งหน้าที่ หรือปฏิบัติหน้าที่หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบหรือกระทำการใด ๆ อันเป็นเหตุให้การออกเสียงไม่เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม

ผู้ใดฝ่าฝืนวรรคหนึ่งต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดสิบปี

มาตรา ๗๒ ผู้ใดขัดขวางการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ กรรมการ เลขาธิการ ผู้ตรวจการเลือกตั้ง ผู้อำนวยการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง คณะกรรมการประจำเขต กรรมการประจำเขต คณะกรรมการประจำหน่วย กรรมการประจำหน่วย คณะอนุกรรมการ อนุกรรมการ คณะบุคคล หรือบุคคลซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการขัดขวางการปฏิบัติงานตามวรรคหนึ่ง ได้กระทำโดยใช้กำลังประทุษร้ายหรือขู่เข็ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๓ ผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างผู้ใดขัดขวางหรือหน่วงเหนี่ยวผู้ใต้บังคับบัญชาหรือลูกจ้างในการไปใช้สิทธิออกเสียง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๔ ผู้ใดทำลายบัตรออกเสียงโดยไม่มีอำนาจกระทำได้หรือจงใจกระทำด้วยประการใด ๆ ให้บัตรออกเสียงชำรุด หรือเสียหาย หรือให้เป็นบัตรเสีย หรือกระทำด้วยประการใดแก่บัตรเสียให้เป็นบัตรที่ใช้ได้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าผู้กระทำตามวรรคหนึ่งเป็นเจ้าพนักงานหรือเป็นผู้มีหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินการออกเสียง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดสิบปี

มาตรา ๗๕ ผู้ใดทำลายเครื่องลงคะแนนออกเสียงอิเล็กทรอนิกส์ อุปกรณ์ออกเสียงอิเล็กทรอนิกส์ หรือข้อมูลการลงคะแนนออกเสียงอิเล็กทรอนิกส์โดยไม่มีอำนาจกระทำได้ หรือจงใจกระทำด้วยประการใด ๆ ให้เครื่องลงคะแนนออกเสียงอิเล็กทรอนิกส์ อุปกรณ์ออกเสียงอิเล็กทรอนิกส์ หรือข้อมูลการลงคะแนนออกเสียงอิเล็กทรอนิกส์ ชำรุด หรือเสียหาย หรือเปลี่ยนแปลงข้อมูลการลงคะแนนออกเสียงอิเล็กทรอนิกส์ ให้ผิดไปจากความเป็นจริง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าผู้กระทำตามวรรคหนึ่งเป็นเจ้าของงานหรือเป็นผู้มีหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินการออกเสียง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท และให้ศาลสั่ง เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดสิบปี

มาตรา ๗๖ ผู้ใดกระทำการในระหว่างเวลาเปิดการลงคะแนนออกเสียง ดังต่อไปนี้

(๑) ออกเสียงหรือพยายามออกเสียงประชามติ โดยรู้อยู่แล้วว่าตนเป็นผู้ไม่มีสิทธิออกเสียง ในหน่วยออกเสียงนั้น

(๒) ใช้บัตรอื่นที่มีใช้บัตรออกเสียงมาออกเสียงประชามติ

(๓) นำบัตรออกเสียงออกไปจากที่ออกเสียง

(๔) นำบัตรออกเสียงหรือข้อมูลการออกเสียงที่ลงคะแนนออกเสียงแล้วแสดงต่อผู้อื่นเพื่อให้ผู้อื่นทราบว่าได้ออกเสียงอย่างใดอย่างหนึ่งหรือไม่ออกเสียงโดยไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมาย

(๕) ทำเครื่องหมายเพื่อเป็นที่สังเกตโดยวิธีใดไว้ที่บัตรออกเสียงเพื่อให้ผู้อื่นรู้ว่า เป็นบัตรออกเสียงของตน หรือใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ใดบันทึกภาพบัตรออกเสียงหรือข้อมูล การออกเสียงที่ตนได้ลงคะแนนออกเสียงแล้ว

(๖) ขัดคำสั่งกรรมการประจำหน่วยที่สั่งให้ออกไปจากที่ออกเสียงเพราะเหตุที่ผู้นั้นขัดขวาง การออกเสียงตามมาตรา ๓๐

(๗) นำบัตรออกเสียงใส่ในหีบบัตรออกเสียงโดยไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมายหรือกระทำการใด ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียง เพื่อแสดงว่ามีผู้มาแสดงตนออกเสียงโดยผิดไปจากความจริง หรือ กระทำการใดอันเป็นเหตุให้มีบัตรออกเสียงเพิ่มขึ้นจากความจริง

(๘) กระทำการโดยไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมายเพื่อมิให้ผู้มีสิทธิออกเสียงสามารถใช้สิทธิได้ หรือขัดขวางหรือหน่วงเหนี่ยวมิให้ผู้มีสิทธิออกเสียงไป ณ ที่ออกเสียง หรือเข้าไป ณ ที่ออกเสียง หรือมิให้ไปถึง ณ ที่ดังกล่าว ภายในกำหนดเวลาที่จะออกเสียงประชามติ

(๙) ก่อความวุ่นวายขึ้นในที่ออกเสียง หรือกระทำการใดอันเป็นการรบกวนหรือเป็นอุปสรรค แก่การออกเสียง

ผู้กระทำตาม (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) หรือ (๖) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปีหรือ ปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และผู้กระทำตาม (๗) (๘) หรือ (๙) ต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินสิบปี และปรับไม่เกินสองแสนบาท

มาตรา ๗๗ ผู้ใดกระทำการ ดังต่อไปนี้

(๑) ชัดขวางเพื่อให้การออกเสียงไม่เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

(๒) ให้ เสนอให้หรือสัญญาว่าจะให้ หรือจัดเตรียมเพื่อจะให้ทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นอันอาจคำนวณเป็นเงินได้แก่ผู้ใด เพื่อจะจูงใจให้ผู้มีสิทธิออกเสียงไม่ไปใช้สิทธิออกเสียง หรือออกเสียงอย่างใดอย่างหนึ่งหรือไม่ออกเสียง

(๓) หลอกลวง บังคับ ชูเชิญ หรือใช้อิทธิพลคุกคามเพื่อให้ผู้มีสิทธิออกเสียงไม่ไปใช้สิทธิออกเสียง หรือออกเสียงอย่างใดอย่างหนึ่งหรือไม่ออกเสียง หรือเพื่อให้สำคัญผิดในวัน เวลา ที่ออกเสียงหรือวิธีการออกเสียง

(๔) เปิด ทำลาย ทำให้เสียหาย ทำให้เปลี่ยนสภาพ ทำให้สูญหาย ทำให้ไร้ประโยชน์ นำไป หรือขัดขวางการส่งซึ่งหีบบัตรออกเสียง หรือบัตรออกเสียง หรือเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการออกเสียงที่คณะกรรมการประจำหน่วยได้จัดทำโดยไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมาย ตั้งแต่เวลาที่ได้เปิดและปิดหีบบัตรออกเสียงที่ตั้งไว้เพื่อการลงคะแนนออกเสียง หรือภายหลังที่ได้ปิดหีบบัตรออกเสียงนั้นเพื่อรักษาไว้เมื่อการออกเสียงได้เสร็จสิ้นแล้ว

(๕) เผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องที่จะออกเสียงประชามติอันเป็นเท็จ

(๖) เล่นหรือจัดให้มีการเล่นการพนันขึ้นต่อใด ๆ อันมีผลเป็นการจูงใจให้ผู้มีสิทธิออกเสียงไม่ไปใช้สิทธิออกเสียง หรือออกเสียงอย่างใดอย่างหนึ่งหรือไม่ออกเสียง

(๗) เรียก รับ หรือยอมจะรับเงิน ทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่น เพื่อจะไม่นำไปใช้สิทธิออกเสียง หรือออกเสียงอย่างใดอย่างหนึ่งหรือไม่ออกเสียง

(๘) ขाय จำหน่าย จ่ายแจก หรือจัดเลี้ยงสุราทุกชนิด ในเขตออกเสียงระหว่างเวลา ๑๘.๐๐ นาฬิกา ของวันก่อนวันออกเสียงหนึ่งวันจนถึงเวลา ๑๘.๐๐ นาฬิกา ของวันออกเสียง

ผู้ใดกระทำตาม (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี และปรับไม่เกินสองแสนบาท และผู้กระทำตาม (๕) (๖) หรือ (๗) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ทั้งนี้ ศาลอาจสั่งให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดไม่เกินห้าปีด้วยก็ได้

ผู้ใดกระทำตาม (๘) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่ผู้ฝ่าฝืนตาม (๗) เป็นผู้รับหรือยอมจะรับเงิน ทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่น ถ้าได้แจ้งถึงการกระทำดังกล่าวต่อคณะกรรมการหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการมอบหมายก่อนหรือในวันออกเสียง ผู้นั้นไม่ต้องรับโทษและไม่ต้องถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง

มาตรา ๗๘ ห้ามมิให้ผู้ใดจัดยานพาหนะนำผู้มีสิทธิออกเสียงไปยังที่ออกเสียงเพื่อการออกเสียงหรือนำกลับไปจากที่ออกเสียงโดยไม่ต้องเสียค่าโดยสารยานพาหนะหรือค่าจ้างซึ่งต้องเสียตามปกติ เว้นแต่เป็นการดำเนินการของหน่วยงานของรัฐที่จัดยานพาหนะเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้มีสิทธิออกเสียงตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

ผู้ใดฝ่าฝืนวรรคหนึ่งต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๙ ผู้ใดเผยแพร่ผลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการออกเสียงในระหว่างเวลาเจ็ดวันก่อนวันออกเสียงจนถึงสิ้นสุดเวลาออกเสียงในวันออกเสียง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๘๐ ผู้ใดรณรงค์ให้ผู้มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนออกเสียงอย่างใดอย่างหนึ่งหรือไม่มาใช้สิทธิออกเสียง ตั้งแต่เวลา ๑๘.๐๐ นาฬิกา ของวันก่อนวันออกเสียงหนึ่งวันจนถึงสิ้นสุดเวลาออกเสียง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๘๑ กรรมการประจำหน่วยผู้ใดใช้สิทธิของผู้อื่นในการลงคะแนนออกเสียง หรือจงใจนับบัตรออกเสียงหรือคะแนนออกเสียง หรือรวมคะแนนออกเสียงให้ผิดไปจากความจริง หรือกระทำด้วยประการใด ๆ โดยมีได้มีอำนาจกระทำโดยชอบด้วยกฎหมายให้บัตรออกเสียงชำรุดหรือเสียหายหรือให้เป็นบัตรเสีย หรือกระทำการด้วยประการใดแก่บัตรเสียเพื่อให้เป็นบัตรที่ใช้ได้ หรืออ่านบัตรออกเสียงให้ผิดไปจากความจริง หรือทำรายงานการออกเสียงไม่ตรงความจริง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดสิบปี

มาตรา ๘๒ ผู้ประกอบกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งตามมาตรา ๑๖ วรรคสาม ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าแสนบาท

มาตรา ๘๓ ในกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาว่าผู้ใดทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ หากคณะกรรมการร้องต่อศาลว่าการกระทำความผิดนั้นเป็นผลให้ต้องมีการออกเสียงใหม่ในหน่วยออกเสียงใด ให้ศาลมีคำพิพากษาว่าผู้นั้นต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายสำหรับการออกเสียงในหน่วยออกเสียงที่เป็นเหตุให้คณะกรรมการสั่งให้ต้องมีการออกเสียงใหม่นั้นด้วย โดยให้ศาลพิจารณาจากหลักฐานค่าใช้จ่ายที่คณะกรรมการเสนอต่อศาล

มาตรา ๘๔ ในกรณีที่ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งผู้ใดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้มีผลทันที และนับระยะเวลานับแต่วันที่ศาลมีคำสั่งหรือคำพิพากษา เว้นแต่ศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกาจะมีคำสั่งหรือคำพิพากษาเป็นอย่างอื่น

มาตรา ๘๕ ผู้ใดกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้นอกราชอาณาจักร จะต้องรับโทษในราชอาณาจักร และการกระทำของผู้เป็นตุลาการ ผู้สนับสนุน หรือผู้ใช้ให้กระทำความผิดนั้น แม้จะกระทำนอกราชอาณาจักร ให้ถือว่าตุลาการ ผู้สนับสนุน หรือผู้ใช้ให้กระทำความผิดนั้น ได้กระทำในราชอาณาจักร

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการออกเสียงประชามติให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้